

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Vita S. Patris nostri Aypij Cionitæ &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

nis eam omninò vidit posse expugnari, iuber ipsam quoquè duci ad mortem. Cum ergò eam accipientes milites eduxissent è ciuitate, & duxissent ad locum martyrii, circumstans magna multitudo, maximè autem mulierum, quæ erant claræ & insignes, acerbè plangebant & lamentabantur, & lugebant vltimum illum decessum. Illa autem vultu constanti & nequaquàm perterrito, petit tempus ad orationem. Quod ei concedunt milites. Illa verò cum & manus & animum ad cælos sustulisset, dixit: Domine Iesu Christe Deus meus, ago tibi gratias, quòd statuisti supra pedes meos, & direxisti gressus meos. & nunc extende palmas, quæ pro me in cruce fuerunt fauciata, & suscipe animam, quam sacrificauit pro te & tua confessione. Memento, Domine, quòd sumus caro & sanguis, & nè permittas, vt, quæ à me facta sunt per ignorantiam, in apertum proferant acres rerum nostrarum examinatores ante tuum terribile & incorruptum tribunal: sed quem pro te effudi sanguinem, eo meas maculas abluè. Da autem, vt hoc meum corpus, quod pro te fuit consecissum, non possit adspici ab ijs, qui quærunt: & qua prouidentia finxisti corda nostra, adspice ex alto sancto tuo Domine, ad hunc populum, qui te circumstetit, & deduc eos lumine tuè agnitionis. Da autem ijs quoque, qui per me inuocant sanctum tuum nomen, petitiones quæ sunt eis conducibiles, vt per omnia laudètur tua magnalia nunc & in secula. Cum sic precata esset, iussit milites facere, quod fuerat imperatum. Vnus autem ex eis stricto gladio beatum eius caput amputat vicelesimo quinto mensis Nouembris.

Precatio
martyris
sub mortè.

Caput ei
amputatur.

Porro autem hîc quoquè facit Deus aliquod miraculum, honorans suam martyrem, & ad effectum deducens illius preces. Nam qui aderant, viderunt lac fluxisse pro sanguine: & Angeli cum venerandum illius corpus composuissent, in ipso tempore consummationis, visi sunt deducere in montem Sina, ad gloriam patris & filij & spiritus sancti, Qui sunt vna diuinitas & regnum: Cui conuenit honor & potentia in secula seculorum, Amen.

Pro sanguine
manat
lac.
Trasfertur
in montem
Sina ab An-
gelis.

VITA S. PATRIS NOSTRI ALYPII CIO-
NITAE, ID EST, QUI VITAM AGEBAT IN COLUMNA:
*qui fuit consummatus tempore Heracly Imperatoris Adrianopoli provincie
Paphlagonum. Habetur in Simeone Metaphraste, quinto tomo
Alofij. Nos numerum capitum margi-
ni apposuimus.*

Nouèb. 26.
Cap. 1.

Plal. 77.

Cap. 2.
S. Alypii
patria.

Viso ma-
tris cũ vtero
gestantis.

Item alia.

I multi sæpè, qui vitam scripserunt sanctorum Patrum, innumerabiles traducendo ad æmulandam eorum vitæ rationem, eos affecerunt beneficio: quemadmodum non existimaremur iniusti fortè & inuidi, si tantam sancti spiritus virtutem mandaremur silentio? Scribat ergò ea quoquè à nobis, vt cognoscat generatio altera, filij qui nascentur, & annuncient ea filiis suis: vt spem suam in Deum collocent, & eandem, quam ipse, virtutem exerceant. Quamobrèm quoad eius à nobis fieri poterit, quæ apertè à diuina gratia in ipso sunt cognita, multis ea ostendemus.

Hic ergò Christi seruus Alypius, sicut multi homines sciunt, qui id & auditiōne didicerunt & experientia, habuit quidem patriam, si patria sit dicenda in terris, Adrianopolim, quæ est vna ciuitas regionis Paphlagonum: vitam autem, quæ omnium hominum superat viuendi rationem. Quem cum præsciuisset & prædestinasset Dominus, ab ipso materno vtero ei benedixit, quibusdam visionibus & signis ostendens sui famuli ad diuiniora profectum & incrementum. Cum enim adhuc eum vtero gestaret mater, noctu visa est videre formosum agnum: in cuius cornibus duo pulchri accensi cerei, replebant domum lumine: qui non prius reuersus est ad suum locum, quàm in lucem prodierit natus infans, matre liberata à partus doloribus. Non multò post autem, quàm mater est enixa, ea in gratum somnum est resoluta: & rursus videt in somnijs publicè è sua ciuitate populum in

in hymnis & canticis & supplicationibus venientem vsque ad suum infantem, & eum tanquam sacrosanctum & diuum quempiam, adorantem. Hæc matris fidelis spectacula eam compunxerunt, vt ad piam veniret cogitationem. Nam cum coniunx iam ex hac vita migrasset, & rotos tres annos non fuisset superstes filio, qui ex eo fuerat susceptus, ipsa pulchrè statuit soli Deo viuere & filio: & decetero suum corpus potius obfignare Christo, quam probro se afficere, si ad secundas esset deuoluta nuptias: cum & amor charissim i filij, & cubile mariti in ea valdè piè cohabitaret.

Manet vidua secundum confitium Apostoli.

Cum se diuinè hisce confirmasset cogitationibus, accepto filio, vadit ad ecclesiam, orphanorum & viduarum curatorem solum bonum sciens esse Dominum. Cui etiam prompto & alacri animo eum ablactatum statim dedicauit, tanquam notum aliquem Samuelem, dans in manus eius, qui tunc administrabat archiepiscoporum. Quem cum suis vlnis accepisset, tanquam quidam pastor bonus, secundo post matrem lacte spiritali nutrebat, literis & diuinarum scripturarum dulcedine pinguefaciens animæ officinam: vt facilius inueniret cum tempore crescentem, & cum ætate ascendentem intelligentiam. quod etiam concurrebat cum precibus eius, qui erudiebat. Erat enim puer cuiuslibet scripturæ diuinæ capax, tanquam generosa planta recens plantata, spiritalibus irrigationibus pietatis ferens fructus, vt non multo post ostendatur.

Cap. 3.

1. Reg. 2.

Ab Archiepiscopo literis eruditur Alypius.

Accidit ergo, vt illo tempore sanctæ memoriæ Theodorus, qui à nobis paulò ante dictus fuit, cum ad finem vitæ peruenisset, suæ sedi successorem reliquerit, qui erat eiusdem cuius ipse nominis, & moribus similis. Quamobrem se tanquam fratrem ostendens eius, qui præcesserat, valdè dilexit Alypius, de quo à nobis agitur in præsentia. Inuenit enim verè pastor pastoris ouem ratione præditam, in bonitate educatam, cuius iuuenta erat munita diuino metu. Inuenit florem ætatis, qui nullum proprium, quo cognosci posset, ostendebat signum. Nam quod in ipso quidem cernebatur, multis esse videbatur iuuentutis. Quod autem ad eius mores promodum venisset, aperte ostendebat viri sapientis canitiem: quoniam erat etiam in eo timor Dei, qui principium sapientiæ efficit in hominibus. Cum autem pietatis operibus visus esset omnibus antecellere, communi suffragio eum eligit sacer ecclesiæ cœtus, vt œconomus esset fidelissimus: quoniam hoc credebant futurum omnibus vitæ: non quòd rerum vllam haberet experientiam, sed quòd esset diuina plenus intelligentia. Quod quidem desiderans is, qui tunc præerat ecclesiæ, simul eum fecit œconomum & diaconum diuinorum sacramentorum. Fuerunt hæc signa ortus Alypii, qui educabatur ad vitam. Sic sacra in sacris adibus fuit eius nutrita ab ijs, quos prius diximus, pastoribus pasta in pietate. Quisnam autem & qualis fuerit in ea, quæ sequitur, vita, non esset mecum dicere, qui propter dicendi imperitiam, gloriosa eius facta magis diminuam, quam, quantum oporteret, ostendam veritatem: dicam tamen, in patris mei egregijs dotibus iucundè versans: & fortasse nonnullam narrabo portionem eorum, quæ ab ipso rectè & ex virtute gesta sunt.

Cap. 4.

Ecclesiis virtutibus eius ornabatur adolefcentia.

Psal. no.

Alypius fit ecclesiæ œconomus & diaconus.

Habebat Deum in mente Alypius: habebat autem Deus quoque omnino Alypius: & recordatione beatorum eius præceptorum, animæ purum & lucidum habens oculum, considerabat in vnoquoque tempore, quidnam agens in præsentia vita, posset audire beatam illam vocem, Eugè serue bone & fidelis. Inuenit autem protinus solutionem eius, quod quærebatur, ab eo ipso, quem desiderabat, Christo doctus pietatis semitam. Bonus enim pastor, qui pro grege suam posuit animam, portam etiam ostendit ijs, qui volebant pulsare, omnia constituens ad salutem amatorum regni cælorum. Primùm quidem dicens, vt Deum tota anima diligamus: secundo verò, vt ei debitam tribuamus reuerentiam. Deindè ad altiorem pietatem & perfectissimam Dei charitatem traducens, venditis omnibus, quæ non consistunt, facultatibus, & in rebus manent inferioribus, eas iubet suppeditare pauperibus: & nudam tollendo crucem, eius sequi vestigia. Oportebat ergo hominem Dei, oportebat maximum, quod restabat ex præceptis, implere ad perficiendam pietatem. Reliqua enim seruauit ab ipsa iuuentute. Protinus ergo nihil cunctatus, res omnes mundi iussit valere: non tristis, quomodò nupèr diues, qui à Domino audièrat, vt sua venderet & daret pauperibus, vt vitæ æternæ consecreretur remunerationem.

Cap. 5.

Matt. 25.

Ioan. 10.

Matt. 19.

Ibidem. Omnia sua daret pauperibus.

Cum

RIUS

DE

BER

VIII

S

Cap. 6.

Cum solam autem matrem fecisset consciam sui consilij, idque propter eius precibus prosequere: quo in loco multi quietem amplexi, feliciter vixerunt. Illa autem protinus tulit opem proposito sui filij, nequaquam affecta muliebritate, multas solent, quae forte viduitatem pratexunt & solitudinem, & quod ferre non possunt, videre a se diu abesse ea, quae sunt sibi charissima. Nihil horum dixit sapiens mulier ad filium retardandum: sed manibus in caelum sublatis, totam suam mentem collegit ad orationem, cum his verbis confirmasset sui charissimi propositum: Abi, fili, dicens, quoniam te direxit diuinus gratiae spiritus. Ecce Deus, o fili, quo viuimus, & cui te commendo, ipse mittet bonum suum angelum ante faciem tuam: & te deducet, ut vult, & quod vult, prospero itinere pergentem in omnibus, & placet gloriae maiestatis suae: & dabit tibi gratiam in verbo & opere, & te seruabit in omni via recta, ut mittat tibi auxilium de sancto, & de Sion tueatur te. Induet te loricea stitiae, & imponet tibi galeam salutaris. Dabit ut semen tuae operationis cadat in bonam terram, & ut comedas labores fructuum tuorum. Sit vita tua tanquam lignum quod plantatum est fecus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo, & folium eius non defluet. Acceptae sint precet tuae coram Deo ad salutem multorum. Resplendat tanquam meridies iustitia operum tuorum. Videtur tanquam Luciferum splendidum orientem, propterea quod plus, quam parentes, in eum dilexisti Dominum. Cum itaque post orationem irruisset filius, in collum matris, & mater in collum filij, fleuissentque & se inuicem essent amplexi & deosculati, vale dixerunt miserabiliter. Atque iustus quidem cum preces maternas esset assecutus, prompto & alacri animo viam confecit: illa autem rursus cum quiete & silentio domum redijt.

Sanctae matris eius rara virtus.

Psal. 19.

Psal. 1.

Relicta patria & matre, in Orientem proficiscitur.

Cap. 7.

Cum autem multis post diebus vulgi sermone celebratum esset quod factum fuerat, omnes quidem in ministerio collegae, & omnes ciues fuere tristes, non ferentes hominis priuationem. Sanctissimus autem antistes ciuitatis ne vel id quidem audire sustinuit: sed recta magna celeritate sanctum est persecutus, diligenter querens & inuestigans, ubinam mansisset, & quam, & quando transisset: & licebat videre hominem praeranimi aegritudine tanquam vaccam mugientem, quando suum quaerit pullum, qui aberrauit. Deo vero prauidente meliora, cum assequitur Euchaitis, cum celebraretur dies festus Theodori martyris: & multis tandem precibus, reduxit ad suam ciuitatem. & illic decetero sanctum monasticam vitam diuine peregit. Sic enim sic quadam benignitate res nostras Deus administrauit, ut qui ex ipsa patria productus fuerat fructus, eum ipsi rursus patriae laetitiam dederit salutare. Audiuit certe in somnis vir ille iustus diuini consilium, ne aegre ferret tanquam qui a via sperata aberrasset. Illic enim esse sancta loca dixit ille, qui noctu apparuerat, in quibus Deum amans quispiam eligere posset pie vinegere tabernaculum, remotum a ciuitatibus & pagis, quietumque & a strepitu seuerum. Ascendit ergo in vnum montem ad meridionalem partem ciuitatis, & cum cognouisset pulchrum esse montem, & sublatum in altum, & ab omni turba liberum, stans in vertice montis, speculabatur vndique: oculisque fuit delectatus, valdeque laetatus fuit spiritu, & acquieuit ei animus. loco autem deerat aqua, & hoc male habebat sanctum.

Dies festus Theodori martyris.

S. Cionasii monachus.

Cap. 8.

Visio ei obtingit.

Post vnum itaque diem accepto rastro & ligone, in montem rursus reuertitur. Quaesuit verò & fodit vsque ad meridiem, & non inuenit, nec erat. Quocirca tristitia affectus, sedit post laborem, & sedens obdormijt. in visione autem vidit virum locum ostendentem, & ei consulentem, ut ibi foderet. Surrexit, & fodit. ecce autem quadam parua pinguedo: & perrexit fodere profundius, & aqua erupit. ipse verò exultauit animo, & Deum rogauit, qui facit misericordiam suam in eos, qui ad ipsum confugiunt: & propterea cucurrit ad suum Antistitem, & rem significauit, & petijt ut arae figeret fundamentum, cum ipse benedixisset. Ille autem cum hoc rescuisset, sancto quidem assensus est, ut omnia faceret. Clam verò mittens, obstruxit os fontis, ut tadio affectus, montem quidem relinqueret, ut ascensu difficilem, & qui asperum & arduum ad eum ascendere volentibus haberet ascensum: inferius autem habitaret campos, qui sunt circa ciuitatem, ut ad quos omnibus facilis pateat aditus. Omnia verò iustrabat & circuibat sanctus, locum

SUI

9
10
R

cum inuestigans separatam & remotam. Videt autem ante ciuitatem quandam fo-
 litudinem, quæ erat plena sepulcris antiquissimis: in quo loco magnum agmē spi-
 rituum delitescens, eam reddebat tetram & horrendam omnibus hominibus. Ad-
 quam Christi miles primū & primus ausus est accedere, magno stupore perculsis
 viris illis, cum quibus obibat considerans & quærens locum quietis. Neque enim
 Dei amor scit vñquam suspectum habere periculum, vt qui ad id, quod videtur, spe-
 potius agatur meliore. Inter se autem omnes ad ipsū viri voces emittebant, pro-
 chl distantes & clamantes: **Quisnam dæmon te à nobis sic raptum illuc transtulit,**
 ô homo? Heu heu recede, egredere ex hac mala solitudine, qua soli delectantur
 dæmones, & ad se rursus conuersi dicebant: Hic est emoræ mentis: despicit sic se-
 ipsum tradens malis dæmonibus. Hæc sepè clamantes, & suas dexteræ extendentes,
 annuebant vt fugeret, & illinc citò discederet. Sanctus autem vix tandē, multis
 eorum conuersis clamoribus, suauiter & placidè eos intuens, subrisit, quòd præ ti-
 more quidem clamarent, non auderent propius accedere, & opem ferre ei,
 qui apud eos veniret in periculum.

Inquit lo-
 cū solitariū
 in quo co-
 moretur.

Cum illi verò aliquantulum in eo loco essent morati, volentes scire finem, post-
 quam eum adspexerunt sublimē stantem super vñum ex ijs, qui illic erant, tumulis,
 ipsi quidem in domos suas reuersi sunt fugientes. In summo autem vertice tumuli
 stabat columna, postum habens Tauroleonem. Ad eum tanquā animatum &
 vix tandē vñum amicum, exultans accedit, & ardentissimè eum complexus, su-
 uiter & comiter eum alloquens, dicebat: Saluè, ô lapidum merces mihi preciosis-
 sima. Sic enim te reprobatum, & ab ijs qui ædificauerunt ad sepulcrum, & sepulcri si-
 gnum deputatum, salutare constitui, mihi potiùs factum ad caput anguli, ad eò vt
 factis aprè possim dicere, me credere & putare eum esse factū à Domino, & esse mi-
 rabilem in oculis nostris. Saluè mihi, ô petra, propter Christum. Saluè tu, quoniam
 vera quoquæ petra Christus, quæ labefactari nõ potest, vis est appellata, super quam
 pedibus meis firmiter insistere cupiens, elegi hoc habitaculum ad æternam requi-
 em. Hæc & his plura cum dixisset præ gaudio, ad suam excurrit ciuitatem. Cruce
 autem accepta & veste ferreo, statim reuersus, leoni subiecit vestem ferream, erat
 enim prægandis & valdè grauis: seipsum autem vesti: gemensque & laborans, vix
 tandē potuit humi deicere statuam (erat enim beatus ille fortis, vt qui esset in
 ipso vigore iuuentutis) eius verò loco erigit & extollit potentissimum signum,
 nempe Crucis trophæum: vt tyranni bellica officina diuinarum virtutum opera-
 tione securè nunc videatur, & habeatur ludibrio. Sic vas aureum & electum, armis
 omni ex parte munitum, in eo loco iam securus se sopori dedit. Videt autem duos
 viros, sacerdotalem præ se ferentes dignitatem, ad eum accedentes, & eum leniter
 reprehedentes & increpantes, dicendo: **Quousquæ fuisti nos expectare, ô homo**
Dei? Si tu es ipse Alypius à Deo prædestinatus, vt hæc loca ad pietatem traducas &
religionem, nõ differas facere, quæ te manent. Hi etiam, quandò magnæ martyris
 Euphemia adis coepit iacere fundamenta, sancto apparuerunt. Vnus quidem eor-
 um manu tenens thuribulum, definitum quandam locum circumscripsit. Ostend-
 ebat autem eam, quæ fuit postea, ecclesiam. Alter leni voce acclamabat: **Osanna**
huic loco. Et quinam essent quidem hi viri, nulli apertè indicauerunt: eorum autem
 reliquæ aliquo post tempore inuenta sunt tales, quales sancto in somnis apparue-
 rant, suauis odore locum implentes: vt mirarentur, qui illo tempore in eas incide-
 rant, quæ in hodiernum vsque diem seruantur integræ in atrio templi magnæ Eu-
 phemiae martyris, cum sic beatus ille iussisset, **Quomoddò autem & quando & vbi**
**appàrens, in certaminibus exercitatissima Euphemia, acerrimum excitat sancti ze-
 lum ad sacram adem ei extruendam, oportet nos dicere, nec eos qui legent, frau-
 dare narratione.**

Cap. 9.
 Intrepidus
 sibi habita-
 tione inue-
 stigat in lo-
 cis infestis.

1. Cor. 10.

Erigit po-
 tentissimū
 signū & tro-
 phæū Crucis
 visio eius.

Cap. 10.

Periculosū
 versari in
 vrbibus.
 s. Euphe-
 mia ei ap-
 paret.

R I U S
 V I I I
 S

statem esset admiratus, & lubentissimè interrogaret, quisnam esset, & quare iube-
ret surgere, dicit ei: Ego, quam vides, sum Euphemia, Christi ancilla & martyr. Sur-
ge autem, & si velis, eamus in tuam patriam. Simul enim tecum vado, eroque tibi
in itinere, si Deus velit, socia & adiutrix. Vigilanti autem desiderio cum marty-
beato immisisset Alypio, lætum compulit in patriam, nequaquam oblitum suæ pe-
troniæ, eam enim semper habebat in memoria, contemplans quàm suaviter eum
sit allocuta, quàm benignè seipsam ostenderit, adhortans ut ingrederetur viam,
quæ ducit ad vitam agendam cum Angelis, & ad æterna fruendum lætitia.

Cap. 11.

Propter hæc in nomine sanctæ fundavit martyrium, breue quidem tunc, & quod
fatis esset ad implendum martyris desiderium. Non enim habebat convenientem
suo magno animi studio, quæ ad magnificentiora posset transire, potestatem. Nam
diuini obediens præceptis, non habebat peram, non zonam, quæ æs conseruaret,
non duplicem tunicam, & quod esset ad vsum superuacuum: sed vivebat in
spontè suscepta paupertate, gratam fidem ostendens in eum, qui ipsum fecerat,
conuenienter Apostoli præcepto, omnia possidens in eo, quòd nihil haberet. Vi-
dè etiam sumptum quoquè, qui fiebat in columna, quidam ex familiaribus, &
qui sciebant eum nihil possidere, alacri animo offerebant, perindè acsi Deo gra-
tum offerrent holocaustum, propter suam in eum reuerentiam, quòd viderent
eum crescere in ijs, quæ sunt ad Deum, ascensionibus, & ex sancto spiritu purissi-
mationes mente purissima suscipere, ieiunijs & vigilijs suum corpus redigen-
tem in seruitutem, & non permittentem, ut insurgeret aduersus appetitiones im-
munda: ut qui apertè sciat, quòd qui pro virtute certare studuerunt, debent esse integri
& perfecti spiritu: non aduersus sanguinem & carnem contententes, sed aduer-
sus principatus & potestates & huius mundi principes: cum quibus colluctatio est
difficilis ijs, qui secundum carnem viuunt. Hinc fit, ut à suo scopo non aberrer, sed
vincat eos, qui sunt carnis expertes, is, qui in carne refulsit: & aduersus eos in-
vincam victoriam sit consecutus: ut per eos, qui in veritate glorificant seruum eius,
Deus glorificetur, & per fideles seruos suos suam ostendat maiestatem. Quæ enim
per ipsum & in ipsum conspecta sunt fieri, discite, o fideles, & mecum Dominum
magnificis laudibus extollite.

Cap. 12.

Nam cum vellet beatus Alypius diuinè in columnam ascendere, senum dedu-
ctus consilij, ingreditur tunc in cellam, quæ erat humilis & valdè breuis, triginta
annos natus, cum laboribus exercitationis se biennidè pulchrè exercuisset, tan-
quam quidam Imperator, qui est acie congressurus cum hostibus. Illic enim statim
aduersus sanctum insurrexerunt spiritus, eos enim iritabat valdè, psallens, & pau-
latim percutiens ignitis dictis diuinorum eloquiorum. Quocirca furore perciti,
penitus surgentes tanquam ex aliquibus insidijs, impetum fecerunt in cellam, vi-
nerfam concutientes ex fundamentis, existimantes se ab initio magis posse supe-
rare beatum virum, si terrore spectrorum eum perculsum inuaderent. Sed ij qui-
dem ut improbi insurrexerunt & recesserunt, ut qui sanctum potuerint nulla affi-
cere iniuria. Stabat enim tanquam mons Sion, confidens in Dominum, egregia
munitus lorica precepcionum, & magna Crucis lancea. Cum autem à cella recessis-
sent, rursus inuaserunt oratorium. Nondum enim eius facta fuerat dedicatio. Post-
quam certè id viderunt consecrari, dolo quosdam sonos emittentes, & horribilem
rugitui leonis similem vocem edentes, ad eum ut vnuerfa, quæ eò conuenerat, mul-
titudine dispersa ferè fugisset huc & illuc, nisi eius timorem ad fiduciam, quod præ-
cessit, traduxisset Euangelium. Postquam enim Diaconus acclamauit illud, Secun-
dum Matthæum, respondens illud consuetum, Gloria tibi Domine: in templum
totus populus profiliit, non ferente amplius aduersaria potestate sanctitatem eo-
rum, quæ fiebant, sed fugiente cum quodam sono & stridore, perindè ac si à graui
flagello torqueretur. Atque sic quidem eiecti tunc fuerunt spiritus, ut non ampli-
ùs ausi sint accedere ad Martyrium. Sic autem ipsum consecratum, fuit dedicatum
martyri, ut potè, quòd ipsa prius sanctum incitasset ad certamina pro virtute susci-
pienda, sicut antea ostendimus.

Cap. 13.

Deinceps autem ab eo tempore vnusquisque, tam paruus, quàm magnus, verba
batur securè in illis locis se oblectans: & apud beatum virum a ssiuè frequentes
erant, seu vir quispiam, seu mulier, seu puer, seu senex vellet cum eo versari, &
comedere, & beatis eius frui sermonibus. erat enim iucundus omnibus, nec vllum
capie-

S U I

9
10
REccè quo-
modo cor-
pus suum
ieiunijs &
vigilijs ca-
stigaerit.
Ephes. 6.Dæmones
iritati oppu-
gnant eum.Frustrà ei
laqueos
tendant.Tèplum S.
Euphemie
dedicatum.

capiebat vnuam eius radium. Sed cum hoc inuenisset afferre animæ detrimen-
tum, quod negligerentur preces & status spiritalis, vale dicens terrenis omni-
bus, & amicis, & negocijs, ascendit seipsum affigens columna, paucis tabulis
conclusus in capite columnæ, adeo vt nec sufficeret quidem ad hoc, vt parum
posset sanctus recumbere aut sedere: sed perpetuo staret in ipsa tanquam sta-
tua aenea, luctans cum imbris, cum aestu & frigore, nubibusque simul & ven-
tis & tempestatibus, quibus & lapis & ferrum inanima materia & solida, sæpè tem-
pore diffluunt & dissoluuntur, & ad perfectum veniunt interitum. Hæc ergo forti-
ter tulit vir ille magnus, sanctorum socius, & qui plus, quam sancti, decertauit, plus,
quam cuius raptor & latro, violentus possessor regni caelorum. Nam illi quidem
fortasse hoc cupientes iniusti, poenam dolorum recusassent, meliorem partem
consecuturi. In huius autem ore perpetuo erat Dei laudatio: vniuersa verò eius vi-
ta à tenera ætate fuit confessio.

Quisnam ergo ex martyribus tam multa certamina afflictionis & malorum per-
pulsionis pro Christo vnuam subiit septuaginta annos? Tres illi pueri flamma
Babylonia visi sunt aliquando superiores, sua in Deum fiducia, præclare ea arden-
tiores. Sed aduersus vnum elementum, nempe ignem, decertarunt, & vno die.
Hic autem perpetuo aestus flammam, aestiis solis lampadibus vehementer vren-
tibus, fortiter sustinuit. Nox vna aliquando hiberna & gelu, vnum ex numero
militari diuellit à quadraginta, qui spe balnei à tora spe miserabiliter excidit. Hic
autem rotarum glacie, & ventorum flatibus grauius spirantibus concretus,
nunquam fuit animo labefactus. quotidie, vt semel dicam, morte affectus, &
rursus renouiscens, & insultibus decertationis fortiter & generosè resistens. Si
autem aduersus feras agrestes & immanes decertauit sanctorum aliquis: & ne-
mo, sicut hic vir præclarus, depugnauit aduersus dæmonia nequitia. A quibus in
aëro nocturno, tanquam à funditore aliquo stans in columna, in humero fuit
percuttus lapide. Ille autem statim manus in cælum extollens, & astris & ipsis ostendit
dæmonijs, se nihil timere: sed hæc liberè dixit: Quid vobis mecum rei est, o
perniciosis, & hominibus infesti dæmones? Quid frustra conturbamini, & in Dei
seruos incautum exercetis inimicitias? Videte enim lapidem, quem vos in me con-
iecistis. Is erit mihi testis vestrae improbitatis, quem ostendam coram Christo meo
in die eius aduentus. Vt autem sciatis, me telum infantium reputasse plagas vestras:
ecce humi deieci rectum, quod est supra caput meum, quod sæpè arcet iactus lapi-
dum, & non finit me eadem pati pro Domino, quæ Stephanus primus martyr, &
eandem quam ille coronam accipere, quem vos Iudaicis manibus interfecistis:
cum quibus etiam subibitis æternum gehennæ supplicium. Illi cum hæc verba au-
didissent, & cognouissent illum iustum audere omnia pati pro Christo, auferunt
protinus. Hoc enim illa nocte auditum est à quibusdam, qui iter faciebant, quod in
quodam loco itineris occurrissent dæmonibus desilentibus suam fugam, & apertè
clamantibus: Alypius nos expellit à nostro habitaculo. Quò ibimus, cum non ha-
beamus locum, in quo consistamus?

Egregius autem Christi miles post preces matutinas, fingens ei opus esse, à sua
matre petiit securim. Quam cum accepisset, ille septi rectum à quatuor locis dif-
soluit, & humi desiccit: & mansit sub dio vsque ad extremum diem suum. Mater
verò eius postquam sensit sonum tabularum, easque vidit humi fractas, dextera
frontem accipiens: Cur hoc fecisti, inquit, o fili? Cur euertisti salutem tuam custo-
diæ? Quomodo feres minas hiberni temporis? aut vernarum pluuiarum vehe-
mentes inundationes, & æstatis meridionales & ardentes radios? Non confide-
rasti ventorum terribiles impetus, lethiferas à mari plagas: fulmina, quæ repen-
tinam multis mortem afferunt: & eorum, qui aduersantur, violentiam, quæ non
cadit sub aspectum? Matri autem suæ sapienter respondens iustus, dixit: Pro-
pter quem hæc omnia pati opto, est Christus viui Dei filius & Deus, certa eorum
quæ sunt, vita, pro quo quiduis minimum pati, est res beata. Non nunc quidem, o
mater, lubenter horrorem patiemur, vt illinc ad lucem inaccessam accedamus?
Non feremus hic aestum diei, vt labore dignam mercedem accipiamus, & æter-
ni ignis fugiamus supplicium? Cum hæc & alia multa his similia dixisset, persua-
det matri, vt propemodum suaderet, non solum abijcere tabulas propter Chri-
stum, sed etiam tunicam, & corpus praterea exuere. Nesciebat enim misereri filij,
etiamsi

Perpetuo
stat S. Aly-
pius in co-
lumna.

Cap. 14.
Dan. 3.

Vide T6. 2.
Martij 9.

Lapide per-
cutitur à dæ-
monibz, sed
contemnit.

A Gor. 7.

Dæmones
victi fugiunt

Cap. 15.

Manet sem-
per sub dio.

R I U S
V I I I
5

H h h etiamsi

Encomion
matris eius.

etiamsi effet valdè amans liberorum, qui hîc propter Christum patiebatur. Negabat naturam præter naturam, vt nato præponeret cum, qui genuerat: licebatque videre rem iucundam & gratam omnibus fidelibus: matrem, quæ lætabatur ob charissimum filium: & filium, ob matrem filiorum amantem: & Deum, qui propter ipsos verè & syncerè glorificabatur. Quis enim illius honesta & admirabilis mulieris non benedixit filium? aut quis rursus huius fructus radicem, tanquam sanctam, non beatam pronunciauit? Nam præter alia bona, quibus erat ornata, permanebat etiam apud filium, ei inseruiens & subministrans, quæ erant necessaria, tabernaculo fixo apud columnam. Quo in loco cum remaneret, afflet omnibus, quæ sunt in vita iucunda, tanquam in paradiso referta delicijs proprijs manibus acquirebar, quæ sunt ad vsum necessaria, vt vidua & quæ matrum non habebat: tanti faciens eleemosynam, vt miserabile esse putaret duos dies possidere.

Cap. 16.

Quæ illa fuerit benigna in pauperes

Aliquando certè accidit, vt aliquis tertiam partem offerret numismatis. Quæ cum accepisset rogatu filij, cucurrit ad ciuitatem, vt eam in minutas æris partem commutatam, consumeret ad vsum sui victus. Cùm autem, postquam hæc fecisset, reuerteretur, fracta pauperum adiurationibus, vniuersum distribuit. Deinde cum eam vidisset filius nihil habentem in manibus, Vbi est, inquit, minuta moneta? Opus enim habemus ad sumptum. Deo, inquit, ô fili, & pauperibus nos credidit. Non enim pium esse statui propter nos despiciere iuramenta pauperum, & petere Deum viuentem: credens fore, vt nos quoque eorum, qui misericordiam consecuti sunt, precibus assequeremur misericordiam. Propter hoc factum benedixit matrem, & accepit, lætus quod factum fuerat, vt qui illius esset infans & foetus. Quamobrèm Deus eos etiam in altum in terra sustulit, dans bona in terra, & quæ sunt in cælis meliora. Nomen enim sancti, & gratia Dei, quæ vbiq; propter ipsum, prædicabatur, multas animas vocabat ad poenitentiam viroꝝ & mulierum. Primam autem Euphemiam quandam, quæ erat vna ex illustribus foeminas ciuitatis sancti Alypii, tantum incitauit zelus in Deum, vt mariti & liberorum, amicorumq; & cognatorum nullam curam ducens, se in vilissima incluserit domuncula propter beati columnam, arctæ portæ fortiter transmittens angustias, & nunciatum se explens vitæ æternæ delicijs.

Cap. 17.

Itè Eubule

Post eam autem Dei quoque amor compulit magnam illam inter mulieres, & primam muliebris ædis ducem Eubule: quæ ad tantam peruénit mensuram virtutis, vt media nocte aliquando sufficiens (erat enim hoc ei in more positum) plumas horas, ita vt oculis adspiceretur, aduersus demonem concertauit: qui non sinebat sanctam transire, sed depugnabat, nè mediæ noctis preces Domino redderet, vt consueuerat. Quæ & vitæ facultatibus, & multa gloria viduata, in vita, quæ ex virtute agitur, ita refulsit, vt pauca ex ijs, quæ erant in terra. Eis autem paulo post sunt similes & Maria sancti patris soror, quæ ipsa quoque renunciauit omnibus, quæ sunt in terra: marito, inquam, & ijs, quæ sunt ad tempus, delicijs: se tam fortiter gerens in exercitatione, vt illius continentia sit reliquis exemplum exijs, quæ decertant, vsque in hodiernum diem: & alia complures, quæ colligebantur tam peregrina, quam indigenæ: quæ res suas humi iacentes, ad sancti patris gentem supplices procidebant, dicentes: Per te salua sumus, si curris propter coronam, in quam non cadit interitus. Nos quoque fortes euademus & viriles. Nam etiam sexu sumus imbecilliores, vestra tamen imagine fumus nos quoque ornata ab eo, qui est potentior, pro virtute eadem valentes facere. Non est enim masculus & foemina apud Christum. Quæ intelligentia percipitur, preciosissimam mercedem margaritam. Simus foemina negociationis. Vestra sit maxima pars lucri: efficiamur nos solum participes negociationis. Nè nos timueris, ô pater, quod sumus genus humile, & facile inclinemur. Mundum cognouimus: per iucunda transiimus: omnium fecimus periculum, & omnia vana esse cognouimus. Vnum solum fecimus Christo viuere, & eius præceptis parere. Huic pulchro amatori crede nos esse desponsas.

Gal. 3.

Matt. 13.

Hæc cum audiisset sanctus, illachrymauit, diligens feruorem earum in Deum propositi: & fixis oculis adspiciens cæli altitudinem, toto corde Deum orauit, dicens: Benigne Domine, qui poenitentia curas delicta hominum, ascendant verba seruorum tuorum coram te, & fiat eis sicut crediderunt: & da vires seruo tuo, vt

Cap. 18.

Eleuatis oculis in caelum orat.

facit

SUM

9
10
11

satisfaciat animabus eorum, qui confugiunt ad fontem tuæ misericordiæ: & eas exhibeat in die aduentus tui castas absque vlllo dedecore, indutas operibus lucis & iustitiæ & sanctitatis, ad gloriam magnificentiæ sanctitatis tuæ. Et hæc quidem orauit: à se inuicem autem distinetas duas sacras aedes extruxit, in quibus vtriusque sexus corpora distribuit, (non enim dixerim spiritus & animas) dans regulam & præceptum sanctis foeminis, vt masculorum oculis nunquam adspicerentur: vt potè quòd sit valdè periculosum ijs etiam, quæ sunt valdè probatæ. Quæ quidem id vsque ad eò iniuiolatum seruauerunt, vt cum beatus Alypius eis sæpè permisset, quòd in mortis venissent periculum, vt viderentur ab eorum parentibus secundum carnem, noluerint: vt continentia in Deum, naturæ quoquè vinculo fierent superiores.

Nora cauti-
onè sancti
viri.

Cum his sancti quoquè mater simul versans, eandem quoquè seruabat regulam: habitum autem nequaquam acceperat monasticum, à sancto sæpè rogata: idem esse dicens Diaconissam, quod monacham. sed ei persuadet somnus, & diuina quadam reuelatio, vt sanctum oraret, vt ei imponeret habitum exercitationis. Visa est in somnis audire symphoniam sacrosanctarum mulierum, quæ diuinos & modulos hymnos cæbant in Regem suum & Deum: & delectata spiritu, cum voluisset domum ingredi, in qua modulabatur choros ducentium cœtus, & cum eis canere & Deum laudare, non fuit ei permittum ab eo, qui præerat ianua, & seruabat aditum, qui dicebat: Non intrabis, neque poteris versari cum venerandis Dei ancillis, cum sis hospes, & imperita earum habitus exercitationis. Propter hæc pudore & magno animi angore fortè affecta, est experrecta, & sancto genu flexit, & rogauit eum, vt habitum acciperet, exponens omnia quæ viderat in somnis. Eum autem cum manè accepisset, animo lætata est & exultauit, nulla de cæterò defecta, quæ pertineret ad perfectionem. Quæ quidem cum multos & varios foetus seminasset iustitiæ, nunc fruitur fructibus, in quos non cadit interitus.

Cap. 19.

Viso ma-
tris eius.

Habitum
monasticū
illa induit.

Atque sic quidem seorsum & separatim effecit beatus ille habitare homines & mulieres: In Deum autem & in reliquo vitæ instituto, tanquam germanos in Christo fratres, nihil omninò differre: sed vnanimem inter se inuicem conseruare charitatem, vna voce benefactorem & vitæ suppeditatorem noctu & interdium laudare septies: vt concorditer extollendo concentum canticorum, Regem creaturæ naturæ verè & sincerè placent. Deo autem & Angelis & sanctis iucundum quidem erat audire psallentes: iucundius autem, videre hominem Dei, intra cælum & terram affixum columnæ, tanquam Angelum æthereum, in altum extensis manibus, per tres classes glorificare Trinitatem. Nam simul cum eis * psallebāt, qui erant inclusi ad basim columnæ. Seorsum rursus chori multitudinis monachorum, & chori rursus mulierum alibi. Talis laudum in Deum erat gratia, vt sæpè numero nonnulli ex ijs, qui prætergredebantur, hæc audientes cantica, ad tantam venerint compunctionem, vt relictis actionibus, quas studebant exequi, in eo loco totum diem remanserint, donè cessarit psalmodia.

Cap. 20.

Vide hic se-
ptem horas
canonicas.

* psallebat,
legendum
puto.

Venio post hæc ad magna dicenda miracula, quæ Deus fecit in suum famulum. Nemo autem sit, qui fidem non adhibeat. ante multorum enim oculos sæpè, cum fieret, apparuit. Id autem erat lux è cælo descendens super sancti verticem in columna, & manens aliquandiu. Id verò tunc accidebat, quando nox erat & continuæ voces tonitruum, quando fulgurum crebræ coruscationes, quando imbrum inundationes, propterea quòd non auderent omninò, vt arbitror, intueri gloriam arcanorum. Locus autem vsque ad eò refulgebat splendore lucis, vt qui erant contemplationis ignari, existimarent globum omninò inflammari. Ipse autem in tremore exultans, sensim dicebat arcanum traditionis cœnæ mysticæ, dicens etiam reliqua ante aduentum & post aduentum, minimè volens agnoscimiraaculum, humanam vitans gloriam, quæ est ad tempus. Illius autem lucis aduentum præsignificabat Crux, quæ erat in vertice affixa tabulis: quæ quidem valdè mouebatur in globo, & mittebat quendam sonum stridentis sibili, donè rursus redacta in formam columnæ ignis venientis vsque ad nubes, rediret ad cælorum altitudinem. Hoc autem viderunt, non vnus, duo, aut decem, aut solum quinquaginta, sed etiam plures alij: ad eò, vt ad ipsam vsque regiam transiret visio tanti miraculi.

Cap. 21.

Lux cæli-
tus lapsa in-
heret verti-
ci S. Alypji.

αλοβω

R I U S

der
der
VIII
S

Cap. 22.

Prædicat
futuram.

Omnium
nodos &
questiones
dissolvit.

ἀλλοτρίος,
alienus à
molestia.

Cap. 23.
Matt. 5.

Seipsum nu-
dar tunicam,
& dat pau-
peri.
Matt. 6.

Cap. 24.
Eximie lau-
des eius.

Iob 29.

Iob 3.

Nota vita
durissimam

Ibidem.

Multis certè precibus, quæ tunc erat Imperatrix, à Dei seruo contendit: multas quoque pecunias partim misit, partim etiam se esse missuram est pollicita, si Crucem, quæ erat super columnam, mitteret in regiam. Cui quidem literis ad eam rescriptis persuadet, ut parum expectans, id assequeretur, cuius studio tenebatur: ut qui puro mentis oculo prauidisset fore, ut Imperatrix è vita excederet. Nam hoc quoque dono dignatus fuerat à patre luminum, ut tanquam præsentia futura prædicaret, vni quidem diadema imperij, alteri autem sanctæ cathedræ rectionem. Oratio autem paulopost fuit ipsa re confirmata. Hinc rursus factum, ut ad eum concurrerent: nonnulli quidem de longa amicorum aut cognatorum absentia, tanquam à propheta, certum scire volentes, an superessent: alij verò morbi diuturni cupientes aliquod accipere remedium. Hoc enim habebat, quod nullus ex doctis & peritis medicis, id autem erat, pro ægrotis effundere lachrymas, ut qui laborabant, ex alto haberent curationem. Alij autem quærentes de vi principum & magistratum, & violentiorum contractuum iniquitate: quorum nodos & complexuos plexus hic dissoluebat: non in ijs, quæ doceri possunt, humanæ sapientiæ verbis: sed in ijs, quæ doceri possunt sancti spiritus: ut nullus huius mundi, qui gloriatur in sapientia, omnia faciens & cogitans per orationem & deprecationem, ut omnino aliquos & ante omnes Christum lucrifaceret, ad alios quidem scriberet alios autem monens: pluribus etiam donans: omnes autem, qui propter inimicitias, litemque & grauem furorem enses sæpè contra se inuicem strinxerant, cum apud ipsum fuissent, concordēs & se complexi exiuerunt, fratres animo, coniuncti affectione: adeo ut quilibet homo iustus glorificaret & laudaret Dominum misericordem. Ipse enim beatæ filiorum Dei partis veluti pacificator, appellationem suam lætus lucrifaciebat. Ille & in paupertate spiritus & in persecutionibus, gratia Dei, tanquam regnum Dei possessurus, erat beatus.

Si autem ij quoque qui lugent, sunt consolationem accepturi tanquam beati: quis est illo beator, qui pro commiseratione & misericordia & amore apud Deum effudit tot riuos lachrymarum? Porro autem fuit vir ille adeo Domini & Christi amans, ut quotannis eius passionis legens Euangelium, (is enim etiam mos eius) pro probris & contumelijs, quibus fuerat affectus, lachrymaretur & discerneretur: adeo, ut putaret se videre Dominum in ipsis passionibus. Quod autem esset inter mites enumerandus, planum factum est, cum terram possederit. Pro elemosyna autem tantam consequetur misericordiam, quantum misericors fuit supra præceptum. Quidnam autem sit hoc, opus est dicere: Perijt aliquando mendicans ab eo indumentum. Ille verò nihil dubitans, in cordis hilaritate, cum sibi ad emisset, quæ indutus erat, tunicam, & dextera inuoluisset, deiecit à columna, sinistra manus arcano non credito. Deo enim faciebat, qui non vult tuba cani pietatem. Et qui misericordiam fuerat quidem consecutus, cum quod peribat impetrasset, recessit, Deo agens gratias, quod curam gereret indigentium.

Ipse autem tandiu perseverauit in aëre congelatus, donec quidam vir religiosus ex ijs, qui erant inclusi, cum in eum intendisset oculos, sic dixit ei: O sacra & beata anima, quanam vis dicendi, aut quor lingua doctorum poterunt explicare tuam diuinam virtutem? ab ortu benedictum tuæ vitæ progressum? intelligentiam canæ iuuentutis? senectutis quæ non potest damnari tolerantiam, manu etudinem, & in omnes comitatem? Quis pater vnquam tanto studio defendit filium, quanto tu quemlibet, qui afficiebatur iniuria? Quis, contritis maxillis iniustorum, è medio dentium prædam rapuit, sicut tu? Quis autem sic conseruauit pauperem à manu potentis? Orphano verò, cui non erat adiutor, quis sicut tu, opem tulisti? Os autem viduæ & pauperum, quemnam sic vnquam benedixit, sicut te iustum?

Hæc quæ sunt pij & iusti Iob, sunt quoque vestræ. Nam vos quoque estis sicut Iob, & fortè etiam supra Iob. Nam ille quidem in calamitatibus diem ortus sui est excertus, dicens: Pereat, & non sit inter dies annorum. Tu autem non sic, qui fortiter omnia sustinuisti: quando te hyems terribilis multa niue texit multos dies, non permittens ut surgeres, premens & frigore congelans, quæ sunt intima corporis tuo tempore concurrebat etiam naturalis senectutis refrigeratio, qui à icoquo suppeditabatur, calorem non accipiens amplius, ut est rationi consentaneum: à contractis neruis circa tibias, fibrarum vires emarcuerant, naturalem pedum firmum non amplius accipientes. Sed non dixisti: Pereat nox, in qua dictum est, Ece malum

SUM

9
10
R

masculus : neque imprecatus es, astra illa nocte fuisse obscurata. Neque dixisti, Cur non sum mortuus in vtero : è vulua autem sum egressus, & non statim perij? Ibidem.
 & cur concurrerint mihi genua, quæ sunt dissoluta ad eò immiseri corditer, concreta frigore? Quid autem dixisti? Iustus Deus, & iuste castigauit. Quid enim mirari patiens?
 hi opus est pedibus, qui sum cruce affixus, & habeo manus, quas extendam ad preces, & os ad confessionem laudemque & gloriam eius, qui creauit, per quæ fit salus credentibus? Abeant pedes post octoginta & quinque annos, qui corporis ministerio satis inferuierunt. Paulopost enim omninò requiescet tabernaculum, puluere reuerso in puluerem. Cum sic autem gratias egeris, o diuinum & saluum caput, si fuissent tibi liberi, ijs priuari eodem modo tulisses : & si iuga bouum, camelosque & asinos pascentes amisisses. Quibus enim tua sponte propter Christum renunciaueras, ijs priuatus a quo animo tolerasses : quoniam per arctam & angustam portam constitueras mala perpeti. Propterea extensi sunt palmites tui à mari, & vsque ad fluuios peruenerunt tuæ propagines. Quomodo enim quando quispiam generosæ arboris fructum viderit, ex ea studet surculos suæ arbori inferere : sic reliquæ ciuitates, tanquam à diuina & electa radice, vi tuos auellent discipulos, sacros Antistites & eruditores suis patrijs acceperunt, tanquam donum magnificentissimum.

Porò autem ego quoque, qui sum tuæ plantationis vilissima, o pater, & tarda propago, hanc funebrem orationem auus sum tibi dedicare, cum selegissem pauca ex multis tuis actionibus, in quarum plurimas incidi : vt qui ex tuis didicerim certaminibus, quòd tentata iusti anima, tanquam aurum in conflatario, suæ pulchritudinis non perdit probationem. De te enim olim disceptabam stultus ego, hæc cogitans de tuis calamitatibus : Cur post quinquaginta tres annos, cum aère & qua in eo sunt malis luctatus, cum esses iustus & iustitias faciens, priuatus fuisti media parte corporis? Cur præter hæc quatuordecim annos non vsus es pedibus, sed super vnam latum perpetuò recubuisti, quod etiam ijs, qui in lectis recumbunt super vestem mollem stragulam, est molestum : & non possunt ne vnã quidem horam ferre, quin conuertantur. Percussus enim fuisti etiam malo vlcere, nempe vltima tu quoque Iob plaga, resta ferè expurgans saniem tui corporis. Hæc mihi sic dubitanti, diuinæ vocis ad Iob per procellam & nubem mihi venit in mentem, non alia de causa te sanctum hæc passum esse, quam vt iustus, vt ille, appareres. Credo autem sapienti quoque Solomoni, qui de virtute præditis animabus sic docuit : Iustorum animæ in manu Dei, & non tanget eas tormentum. Visæ sunt in oculis insipientium mori, & reputata est afflictio eorum exitus : Illi autem sunt in pace. Nam etsi puniti fuerint in conspectu hominum, spes eorum est plena immortalitate : & parùm castigati, afficientur magnis beneficijs. Quoniam Deus tentauit eos, & inuenit eos dignos se. Tanquam aurum in fornace probauit eos, & tanquam holocaustum sacrificij eos accepit : & in tempore visitationis eorum resplendebunt, & tanquam scintillæ in calamis discurrent. Iudicabunt gentes, & dominabuntur populis : & Rex eorum erit Dominus in secula. Ergo etsi nos molestia affecit tua, quæ fuit ad breue tempus, imbecillitas, vt qui non inuestigastemus iudicium laudabilis tuæ tolerantia, quòd operetur probationem : at nunc nouimus, quòd corpus post animæ hinc excessum, proprium honorem consequetur ab eo, qui creauit. Nullus enim fuit nec ex ciuibus, nec ex regionis hominibus, qui non diligenti studio, eius tanquam sancti inherens amplexibus, eum salutauerit. Mulieres autem, pucros & lactentes infantes, impellentes & repulsæ, irrumperentes & insurgentes, flentesque ad reliquias efferebant, animò valde anxie : ne si fortè ablatum fuisset corpus, priuarentur benedictione, quæ erant eis charissima. Atque sic quidem ciues & mulieres ciuitatis vix concesserunt, vt tollerentur reliquæ.

Cum miraculorum autem postremum & maximum dixerimus, cum beata, o pater, tua dormitione finiemus orationem. Quis enim nescit, quòd cum quadriduanæ iam essent reliquæ, ad olefcens quidam captus fuit à dæmone. Qui cum meridie tibi occurrisset, & ad tuum actus esset sepulcrum, & valdè discerneretur, ipso die fuit liberatus à maligni vexatione. Et hoc quidem, o beata anima, cum dixerimus quod fuit vltimum & magnum ex tuis miraculis, finijmus orationem. Tu autem, qui euolasti ad ea, quæ sunt supra mentem, rationem & sensum, & sortitus

Ibidem.

Mira patiens.

Ex discipulis eius facti Episcopi.

Cap. 25.

Simon Metaphraustes discipulus eius fuit.

Obserua hæc lector.

Iob 2.

Sap. 3.

Rom. 5.

Eccè antiquorum deuotionem erga sanctas reliquias.

Cap. 26.

Dæmoniacus liberatur ad sepulcrum eius.

R I U S
 V III
 S

Author in-
uocat S. A-
lypium.

es ea, quæ sunt meliora, memento tuorum filiorum & filiarum: eis que ad sis, & eos
conserua & custodi, deducens ad luminosa bona operum: vt sequentes vestigia,
perueniant ad tuam beatam mansionem. Nequaquam obliuiscaris, ô sancte, qui-
um tuæ mandræ: sed etsi frueris gloria eorum, quæ carent materia, circa diuinita-
tis versans pulchritudinem, nos adspice & nostri miserere, quos & congregasti &
orphanos reliquisti, apertè dicens: Pacem Christi do vobis: valete & conseruemi-
ni, ô filij, & non formidet nec turbetur vestra anima. Ego enim rogabo pro vobis,
& mittetur vobis Spiritus sancti consolatio & auxilium validum: In Christo Iesu
Domino nostro, cui gloria & potentia cum patre & sancto spiritu, nunc & semper,
& in secula seculorum, Amen.

VITA SANCTI ALEXANDRI EPISCOPI ET
MARTYRIS, PER ADONEM ARCHIEPISCOPVM
Treuirensis collecta.

26. Nouem-
bris ordina-
tione S. Da-
masi Papæ.

Oratione
sanctus vir
mortuum
fufcitauit.

OMAE natale sancti Alexandri Episcopi & martyris
sub Antonino Imperatore. Cui beato Episcopo, cum e-
set famosissimus in miraculis, quodam tempore clamor
est quidam mortuus. Cuius parètes cum hortaretur san-
ctus vir vt crederent in Christum, sponderunt se fe-
cturos, si isdem mortuus fuscitaretur. Tunc sanctus vir
oratione facta, conuersus ad corpus dixit: In nomine pa-
tris & filij & spiritus sancti surge. Qui statim surgens, cla-
mare cœpit: Audite parentes & populus vniuersus: di-
ctus à duobus Aegyptijs vultu tererrimis, iraque plenis,
positus sum in obscurissimo loco, vbi erat puteus, sub-
toque veniente quodam iuvene nimio splendore corusco, totus ille locus conre-
muit: & exclamauit iuuenis ille splendidissimus, Remittite puerum, quia vocatur
à famulo Dei Alexandro. Et ecce reductus sum in corpore. Nunc domine Alexan-
der baptiza me in nomine Dei tui, nè vltra videam, quod hodiè vidi. Vocabatur is
Lucius: cum quo baptizati sunt alij centum viginti quinque.

Lucius cum
125. bap-
tizatur.

Vides Missa
nò esse no-
uissimè inuen-
tum, vt nu-
gantur no-
nulli?

S. Alexan-
der
fustibus es-
ditur.

Cumque rumor beatum Alexandrum vbi que spargeret, Antoninus direxit Cor-
nelianum præsidem, vt Alexandrum Episcopum ei exhiberet. Qui inuenit eum die
Dominica in Ecclesia docentem, & Missas agentem, & sicut Imperator iusserat ap-
prehensum perduxit Romam. Secuti sunt autem eum Crescentianus presbyter,
Bonifacius, & Vitalis. Præses verò ligatis manibus eius retrò, obrulit eum Antoni-
no: à quo interrogatus, cum de Christo constantissimè peroraret, fustibus iustus est
mactari, & grauissimè cædi, deinde in custodiam claudi. Quo cum à militibus duce-
retur, Antoninus post illum clamauit: Quatuor dierum à me tibi dantur inducia,
vt deposito cultu natiuitatis tuæ vltro neus aduenias. Cui sanctus vir respòdit: Qua-
tuor dies iam aestima præterisse, quod desideras, hodiè comple.

Iterum gra-
uissimè tor-
quetur.

Bestias &
ignes fu-
perat.

Hercula-
nus credit.

Misso igitur illo in custodiã, beatus Crescentianus sedens sub arbore cœpit plo-
rare, & præ tristitia soporatus dormire. Cui visus est Angelus Domini, & dixit ei:
Iam fui ad Alexandrum, & solui vincula eius, & confortavi eum: & nunc nè fedea-
tis sub hac arbore, nè fortè Tyranno nunciemini. Eductus igitur de custodia beatus
Alexander, iterum sistitur Antonino, & suspensus in eculo, iubente impio, lampar-
des ardentes circa latera eius appositæ sunt, & vngulis eius corpus abrasum. Dein-
dè ex eculo depositus, ductus est ad templum Apollinis. In quod ingressus statim
vt orauit, pars aliqua templi, & simulacrum Apollinis cecidit. Antoninus verò
hoc factum magicis artibus depurans, sedens pro tribunali, sanctum Episcopum
ad bestias damnauit. Et cum nulla eum tetigisset, fornacem igneam parari iussit:
& beatum virum in eam iactari. Vt autem sanctus martyr expansis manibus in me-
dio fornacis orauit ad Dominum, totus ignis ita extinctus est, vt nec vestigium
caloris remaneret. Tunc Antoninus de fornace sanctum virum eductum decol-
lari præcepit. Cumque iam duceretur à militibus, quidam iuuenis ex officio An-
tonini, Herculanus nomine, exclamauit dicens: Antonine infensate tyranne, cur
cæcus & surdus perduras? Ecce famulus Dei post virgas, post eculos tuos, & lam-
pades, atque vngularum attractus, post templi & idoli tui ruinam, post leonum &
vrsorum rabiem deuictam, post fornacis ignem extinctum, nunc ad decollandum
gau

SUM

90
E